

PRENUMERATA.

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dziś: N.M.P. Bol. Teodory i Hugona.
Sobota: Franciszka a Paulo Wyzn.
Niedziela: Ryszarda Biskupa.
Poniedziałek: Izydora B. D. K.

Wschód słońca o godzinie 5 minut 37.
Zachód " " " 6 " 31.
Długość dnia godzin 12 " 54.
Przybyło " " " 5 " 16.

Wschód księżycy o godzinie 10 minut 19 r.
Zachód " " " 1 " 23 w.
Wysokość wody na Wiśle stóp 9 cali 5
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 5° R.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz.; w niedziele i święta od 10 do 1 w poł.

Wtorek: Wincentego Ferrerjusza.
Środa: Wilhelma Op. i Celestyna P.
Czwartek: Wielki. Epifanjsza B
Piątek: Wielki. Dyonizego Bisk.

Dodatek poranny.

Administracja, Drukarnia i Redakcja: plac Teatralny nr 9. — Telefon Redakcji nr 126. — Telefon Administr. 141.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Zbigniewa; jutro Ludomira.
Nabożeństwa: W kościele św. Jacka przy ulicy Freta o 10-ej rano nowenna ku czci św. Wincentego Ferrarjusza; w kościele św. Marcina przy ulicy Piwnej odpust z powodu uroczystości Matki Boskiej Bolesnej a na intencję bractwa Pocięzenia N. Marii Panny; w kościołach: św. Jacka przy ulicy Freta i św. Anny na Krak.-Przedm. o 4-ej po południu ostatnie nabożeństwa pasyjne; w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej o 4-ej po południu rozważanie Męki Pańskiej, „stacjami” zwanej.

Zgromadzenia: Miejskie posiedzenie pań protektorek Towarzystwa opieki nad biednymi matkami i ich dziećmi. (Marżałkowska 56—1-sza z południa.)

Wystawy: Na dochód Towarzystwa dobroczynności wystawa obrazów i przedmiotów starożytnych. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do zmierzchu.) — Wystawa konkursowa projektów architektonicznych na budowę kościoła na Pradze. (Sala ratuszowa — od 10-ej rano do 4-ej po południu.) — Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. № 15 — od 10-ej rano do 4-ej po południu.) — Wystawa obrazów A. Krywta. (Hotel Europejski— od 10-ej rano do 4-ej po południu.)

Koncerta: Koncert na rzecz rodziny po zmarłym muzyku ś. p. Emanuela Kani. (Sala muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm.—8-ma wieczorem.)

Lombard miejski. Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy rs. 1.862 kop. 94 1/2. (Pożyczki wydają się od 9-ej rano, wykup i prolongata do 1-ej w południe.)

Teatru: Wielki: dziś szwedzki koncert wokalny, „Figiel Benvenuta”, „Pożar w klasztorze” i „Świeczka zgasła”, jutro „Lukrecja Borgia”; — Rozmaitości: dziś „Straduje” i „Księżna Jerzowa”, jutro „Czyja wina?” i „Szczeście małżeńskie” (pierwszy raz); — Mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): dziś „Baron cygański”, jutro „Wojna podczas pokoju”. (7 1/2 wieczorem.)

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od 10-ej rano do wieczora.)

Przewiezienie zwłok.

Genewa 28-go marca.

W skutek listu, otrzymanego przez dra Laskowskiego od prezydenta m. Krakowa, odbyła się dziś narada pomiędzy drem Laskowskim, p. Milkowskim i przedstawicielem rodziny nieboszczyka Kraszewskiego, przybyłym wczoraj zięciem jego, panem W. Męczyńskim.

Na naradzie tej postanowionem zostało wyprawienie zwłok nieboszczyka nie później, jak we czwartek d. 31-go marca, pociągiem wychodzącym z Genewy o godzinie 12-ej.

Pojdą one na Bazyleję, Frankfurt i Lipsk do Oświęcimia, dokąd zapewne wyjedzie na spotkanie ich delegacja z Krakowa.

Według obliczenia pociągów, zwłoki staną w Krakowie 3-go kwietnia.

Czy się pogrzeb będzie mógł odbyć w niedzielę? Kwestję tę rozstrzygnie komitet przez radę miejską ad hoc wybrany, który dostał już drogą telegraficzną zawiadomienie, wyprawione równocześnie z telegramem wysłanym do Kurjera warszawskiego, do Nowej Reformy i do Kurjera lwowskiego.

Publiczność polska została w porę uprzedzona. Słowo o tem, dlaczego zwłoki pojdą nie na Wiedeń, lecz na Lipsk.

Na kolejach austriackich wagonu z trumną, zawierającą w sobie ciało zmarłe, przyczepiać niewolno do pociągów osobowych. Zwłoki musiałyby iść przy pociągach towarowych, szłyby przeto bardzo powolnie. Na trakcie zaś lipskim podróż nie potrwa dłużej nad trzy dni.

Dziś o południu odbyło się w obecności dra Laskowskiego i pp. Milkowskiego i Męczyńskiego obłożenie zwłok watą, zalutowanie i urzędowe opieczętowanie trumny, dokonane przez wydelegowanego do czynności tej komisarza policji.

Widziałem Kraszewskiego po raz ostatni. Jakież zmieniony! Płynny do balsamowania użyte sprawiły, że twarz i ręce wyglądają niby woskowe. Odoru trupiego najmniejszego, przeciwnie: ciała zapach wydaje.

Oglądałem też wieńce i bukiety. Niestety—i one

się zmieniły: powiedły, a przytem oskubano je i napisy poznikały. Zachodzi nawet kwestja, czy będą mogły trumnie towarzyszyć. Chyba je do osobnego kosza włożą. W podróży będzie miała miejsce zmiana wagonów. Wagon szwajcarski nie może iść aż do Krakowa.

T. T. Jeż.

Wystawa higieniczna.

Wczorajsze posiedzenie zarządu wystawy odbyło się, jak zwykle, przy bardzo licznym udziale członków — bo też bardzo ważne i pilne kwestje czekały rozstrzygnięcia.

Po odczytaniu przez dra Modrzejewskiego protokołu poprzedniego posiedzenia, prof. Łuczkiwicz, przewodniczący w zastępstwie prezesa Szokalskiego, w serdecznych słowach udzielił zebranyemu smutną wiadomość o śmierci jednego z najgorliwszych i najdzielniejszych współpracowników w dziele wystawy higienicznej, budown. Heuricha.

Obecni uczcili pamięć zmarłego przez powstanie. Przechodząc do spraw bieżących, przewodniczący zaproponował, aby dla lepszego skoncentrowania prac wykonawczych na placu wystawy powierzyć cały kierunek wybranemu w tym celu specjalnemu dyrektorowi.

Wniosek został jednoznacznie przyjęty i wybór padł na wice-prezesa zarządu inż. Grotowskiego, z którym pracą zobowiązał się dzielić w razie potrzeby budown. Rakiewicz, inni zaś członkowie oświadczyli gotowość wykonywania wszelkich rozporządzeń nowo wybranego kierownika praktycznego.

Po dłuższej dyskusji nad stanem kasy, który w ogóle przedstawia się bardzo pomyślnie, odczytano projekt kosztorysu budowy i urządzenia planu wystawy, wypracowany przez komitet budowlany, podług planu p. Grotowskiego. Preliminowany wydatek wynosi na ten cel 5,500 rubli.

Roboty na placu są już w biegu, pawilon miejski oraz kiosk meteorologiczny niemal gotowy, czekają tylko właściwego umieszczenia, drogi powytykane a ogrodzenie i brama wchodowa niezadługo już będą wykonane.

Z kolei poruszono bardzo ważną kwestję ubezpieczenia wystawionych przedmiotów, coż uwagi, że mogą być między nimi rzeczy bardzo cenne, jest pierwszorzędnej wagi.

Rozstrzygnięto też projekta co do uprzyjemnienia zwiedzającym pobytu na wystawie.

Sympatyczna orkiestra włościańska p. Namysłowskiego naprzemian z kapelą wojskową i strażacką przygrywać będzie widzom co dnia.

Załatwiwszy się z restauracjami, mleczarnią itp., posiedzenie uchwaliło też rozmieszczenie okazów pojedynczych komitetów, a mianowicie: pawilon główny zajmą komitety: budowlany, szpitalny i bakteriologiczny, zaś przemysłowy i chemiczno-fizyczny pomieszcza się w pawilonie p. Raua, pozostałym po wystawie przemysłowej a przez zarząd wystawy nabytym.

Wystawa pedagogiczna znajdzie się w oddzielnym budynku, t. j. we wzorowej ochronie.

Po zakomunikowaniu przez p. Polaka całego szeregu deklaracji firm krajowych i zagranicznych, wywiązała się żywa dyskusja z powodu projektu wystawienia modelu krematorium (do palenia ciał zmarłych) Goriniego przez p. inżyniera Dunaja.

Przy tej bowiem sposobności dr Lubelski przedstawił wniosek komitetu szpitalnego co do wystawienia wszelkiego rodzaju efektów pogrzebowych, wozów do przewożenia ciał itp., oraz higienicznie urządzonych przyborów, używanych celem zapobieżenia szerzeniu się chorób epidemicznych.

Za wnioskiem z pewnymi estetycznymi i ograniczonymi przemawiał dr Fabian, popierany przez p. Ryckerskiego i dra Malinowskiego, przeciw wnioskowi częścią ze względów praktycznych, częścią zaś este-

tycznych (jak mówiono) oświadczyli się: dr Nencki, dr Polak, dr Modrzejewski i inż. Janicki.

Poddano rzecz pod głosowanie i zdecydowano obok modelu krematorium wystawić rysunki, a ewentualnie modele higienicznie stosownych urządzeń pogrzebowych, z uwzględnieniem obowiązujących prawodawstw, naszego krajowego oraz ważniejszych obcych.

Szczegółowe obrady nad innymi punktami gospodarczymi i technicznymi przeciągnęły się do godziny 11-tej, tak, że resztę porządku dziennego trzeba było do przyszłego posiedzenia odłożyć.

F.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Dowiadujemy się, iż wielu z obywateli podaje rekursa do władz co do zmniejszenia podatków na skutek zbyt wygórowanego dochodu, ustanowionego przez komisję rewizyjną w czasie lustracji domów w r. z.

— Okręg nankowy warszawski wydał dla nauczycieli gimnazjalnych wykładających języki starożytne, nową instrukcję co do wykładów prawidłowych, ćwiczeń i tłumaczeń z tychże języków.

— Wobec nieustannie wydarzających się wypadków operowania szulerów w pociągach osobowych, tutejsze zarządy kolejowe wydały polecenie odnośnej służbie, aby osoby grające w karty podczas podróży były wskazywane żandarmom stacyjnym.

— Po wykonaniu pomocniczego zakładu gazowego na Woli, rury magistralne dla zaopatrywania gazem tej części miasta przeprowadzonymi być mają w dwóch kierunkach, t. j. t. zw. „drogą dworską” i ulicą Karólkową do Wolskiej, a od Karólkowej w prostym kierunku do Przyokopowej; w tym celu projektowanym jest otwarcie nowej ulicy od Okopowej (obok magazynów węglowych) do Przyokopowej wprost Łuckiej, gdzie rury główne łączyc się będą z siecią rur gazowych ulic okolicznych.

— Zabudowania na cmentarzu brudnowskim zabezpieczone zostały na sumę 18,000 rs.

— Koszt odnowienia absydy przed wielkim ołtarzem w kościele św. Karola Boromeusza obliczono na 1,000 rs.

— Począwszy od dnia 1-go grudnia r. b. a realizowane będą wylosowane w ostatnim ciągnięciu listy likwidacyjne czteroprocentowe Królestwa Polskiego.

— Wszelkie towary, przybyłe na stacje kolei terespolskiej do dnia 31-go stycznia r. b., jeśli przed dniem 1-ym lipca nie będą wykupione, sprzedane zostaną na zaspokojenie należności kolejowej przez licytację od d. 13-go lipca r. b.

— Magistrat warszawski wyznaczył delegację, złożoną z budowniczych Nowickiego i Oraczewskiego, inż. Sumińskiego i komisarza kasy miejskiej Jaworowskiego dla protokularnego odebrania od przedsiębiorcy placów w przedłużeniu ul. Miodowej i oddania ich pod zawiadywanie inż. Lindleya. Delegacja przystąpi do czynności jutro, o godzinie 11-ej rano.

— P. Erazm Piltz, redaktor Kraju, przyjechał z Petersburga do Warszawy i zabawi w naszym mieście przez dni kilka.

— Z literatury.
* Zaszczepnie znany na polu piśmiennictwa p. Adam Boniecki, dawny członek magistratury, licencjat prawa, wystąpił z nową pracą heraldyczną p. t. „Poczet rodów w W. Ks. Litewskim w XV i XVI w.” Wspaniała ta luksusowa edycja, jedna z najpiękniejszych typograficznych produkcji, jakie znamy, ukazała się z tłoczni Bergera.

Wiadomo, że w archiwach naszych dotąd spoczywa mnóstwo pyłem pokrytych foliantów, z których bogaty materiał do historii wewnętrznej kraju zaczerpać można.

Najważniejsze transakcje sporządzone przez mieszkańców dawnej Rzplitej, przywileje, nadania ziem i zamków, wyroki prawne w urzędach, wszystko to wciągano do metryki, która w ten sposób stała się zbiorem najciekawszych dokumentów.

P. Boniecki posiadał sumaryjusz kilkudziesięciu najdawniejszych ksiąg, obejmujący odwieczne akta i właśnie drukiem go ogłosił.

W materiale tym znajdują się nie tylko wiadomości o rodach czysto litewskich, ale i o mieszkańcach tych ziem, co wchodziły w skład w. księstwa.

Mieszczące się tu nadania są ważnym przyczynkiem do historii rodów i w ogóle informują o rozwoju stosunków i stanie urzędów.

Szczegóły te autor uzupełnił z innych źródeł faktami, rzucającemi światło na społeczne zwyczaje, wyprowadzające na widownię te rody, co już w XV stuleciu pewną odegrały rolę.

Materiał tu podany zamyka się w pierwszej połowie XVI-go w. i rzadko sprawozdawca go przekracza, chyba dla objęcia jakiegoś cyklu, w którym dana rodzina wygasła.

Są tu fakta nieznanne zupełnie dawnym heraldykom i właśnie dlatego nagromadzenie danych nadaje wydawnictwu cechę źródłową.

P. Boniecki ze swoich prac na pomienionem polu dawno jest znany.

Obecna wszelako szczególną ma zasługę, skupił w niej bowiem szeroki materiał, dając wielu osobom możliwość zapoznania się z działalnością swych poprzedników, przykryta mrokiem wieków.

Wykład jest alfabetyczny, a sumaryczne rodowody ułatwiają orjentowanie się w rozgałęzieniu członków odnośnej familii.

Autor trzymał się wiernie tekstów, unikając wszelkich usterek.

Rzecz ta zasługuje na obszernie sprawozdanie, które w pismach, poświęconych krytyce naukowej, specjalista jakiś zapewne w przyszłości pomieści.

* W dniu dzisiejszym *Gazeta polska* rozpoczyna w odcinku druk dramatu historycznego wierszem p. Stanisława Kozłowskiego pt. „Esterka”.

== Dla rodziny Kani.

Przypominamy, iż dziś, o godz. 8-ej wieczorem, odbędzie się w sali muzealnej, obok resursy obywatelskiej, interesujący koncert na dochód rodziny po s. p. Emanuela Kani.

Niewielka liczba pozostałych biletów będzie sprzedawana w składzie fortepianów pp. Hermana i Grosmana przy ul. Mazowieckiej do godz. 6-ej.

== Z Towarzystwa lekarskiego.

Przychód kasy Towarzystwa lekarskiego warszawskiego w r. 1885-ym wynosił ogółem rs. 3,145, t. j. ze skł. dek od członków czynnych rs. 1,585, z prenumeraty *Pamiętnika* rs. 360, tudzież z dochodów domu Towarzystwa rs. 1,200.

Rozchód w tymże czasie wskazuje rs. 3,125, a mianowicie: na place urzędników i oficjalistów rs. 860, wydawnictwo *Pamiętnika* rs. 1,000, pracownię doświadczalną rs. 300, czasopisma i dzieła do biblioteki rs. 530 itp., azyli, iż remanent wynosi rs. 20.

Ogół reszty dochodu w sumie rs. 29,513 zawiera wpływy na rzecz funduszu stypendjalnego, kapitałów konkursowych i innych posiadających przeznaczenie specjalne, włącznie z kapitałem rs. 10,500, podniesionym z b. banku polskiego, a obecnie ulokowanym w innej instytucji finansowej.

Przychód kasy wsparcia w r. 1885-ym wynosił rs. 5,775 kop. 97, z czego wydatkowano na wsparcia rs. 5,215, na inne cele rs. 311 kop. 50, remanent zatem w gotowiznie wykazuje rs. 248 kop. 50.

== Na cel dobroczynny.

Słyszeliśmy, iż grono amatorów postanowiło czynić starania u władzy w sprawie urządzania w porze letniej perjodycznych przedstawień teatralnych, z przeznaczeniem dochodu na cel dobroczynny.

Przedstawienia, w razie przychylniej decyzji, będą się odbywały w jednym z ogródków zamiejskich.

== Wybory w Towarzystwie przemysłu i handlu.

Wczoraj, o godz. 8-ej wieczorem, w sali posiedzeń sekcyjnych Towarzystwa przemysłu i handlu odbyła się sesja członków sekcji V-ej, zamykająca ubiegłą kadencję trzechletnią.

Na porządku dziennym było odczytanie protokołu z ubiegłego posiedzenia i wybory na członków prezydium sekcji.

Z chwilą otwarcia posiedzenia lista obecnych zawierała około 50-ku nazwisk.

Za stołem prezydjalnym zasiadł dotychczasowy zarząd, złożony z prezesa sekcji p. Stanisława Kronenberga, wiceprezesa p. Karola Deikego i sekretarza p. Dominika Wretowskiego.

Po zagajeniu posiedzenia odczytano protokół poprzedniej sesji, następnie zaś prezes w dłuższym przemówieniu scharakteryzował dotychczasową działalność sekcji.

Z przemówienia tego dowiadujemy się, iż sekcja w zakresie swych zajęć zamierza zaprowadzić pewne reformy.

Przedewszystkiem wnioski natury technicznej, tyjące się komunikacji lądowej i wodnej, przekazane zostają specjalnemu oddziałowi technicznemu, następnie wszelkie szematyczne prace statystyczne przechodzą do nowopowstającego biura statystycznego, statystyka zaś, nie mająca charakteru szematycznego, pozostaje nadal przedmiotem prac sekcyjnych.

Z powodu tedy zwiększenia zajęć sekcji, przewodniczący proponuje powołanie dwóch wiceprezesów.

W dalszym ciągu przewodniczący zaznacza, iż w r. z. sekcja odbyła 15 posiedzeń zwyczajnych, na których przedstawiono 44 wnioski; z tych 33 załatwiono, 5 zwrócono, a 6 pozostaje jeszcze do załatwienia.

Przewodniczący wyraża w końcu nadzieję, iż jakkolwiek dotychczas sekcja nie uwzględniła należyte kwestji organizowania stowarzyszeń, jednakże w dalszym swym rozwoju i w tym kierunku weźmie na siebie inicjatywę.

Podziękowawszy wreszcie zgromadzonym członkom za współdziałanie w pracy, zarząd opuszcza prezydium.

Następnym wyborom przewodniczy p. Kłobukowski, asystują mu pp. Władysław Kiślański i Mściśław Godlewski.

Na propozycję kilku członków dotychczasowy prezes sekcji p. St. Kronenberg wybrany zostaje jednogłośnie przez aklamację.

Głosowanie ogranicza się zatem do wyboru dwóch wiceprezesów i sekretarza sekcji.

Pa obliczeniu wotów prowizoryczne prezydium odczytuje rezultat wyborów.

Wybrani zostają: na 1-go wiceprzewodniczącego p. Karol Deike (43 gł.); na 2-go wiceprezesa p. Karol Strasburger (36 gł.); na sekretarza p. Stanisław Ostrowski (31 gł.).

Zgromadzeni opuścili salę o godzinie 9-ej wieczorem.

== Zbiorowe fotografie.

Wszyscy alumni warszawskiego seminarjum duchownego wraz z profesorami w dniu onegdajszym fotografowali się w jednym z zakładów tutejszych.

Cała kolekcja składa się ze 110-ciu osób.

== Art. nad.

Szanowny Redaktorze!

Zechciej łaskawie udzielić nam gościnności w łamach twego dziennika dla poniższego wyjaśnienia:

W n-rze 89-tym *Kurjera*, w krytyce T. K. Martynowskiego, katalog wystawy starożytności został opisany w ten sposób, że milczeniem sądu tego pominać nie możemy.

Celem naszej wystawy jest, jak wiadomo, przysporzenie funduszu ubogim, każdy więc grosz zaoszczędzony zwiększa zbiorowy kapitał.

Że katalog jest niedokładny, z błędami, a często nieczytelny i t. p., przyznajemy to chętnie, lecz jest za to tani, tak dla zwiedzających, jak i dla naszej kasy.

Katalog w chwili otwarcia wystawy nie był w sprzedaży, ponieważ przedmioty nadchodziły do ostatniej chwili, i tem się tłómaczy pośpiech, a z nim w parze różne niedokładności, o których wspomnieliśmy.

Katalog, o jakim marzy p. M., kosztowałby o 400 rs. więcej niż obecny, coby stanowiło w budżecie filantropijnym wielką różnicę, a w sprzedaży podniosło cenę egzemplarzy, czyniąc katalog prawie niedostępnym dla ogółu.

Wiadomo, iż krytyka wszystkiego co szerzej obchodzi publiczność jest nie tylko konieczną, ale pożyteczną i nieodzowną, winna przecież być słusznie wyrozumiałą, spokojną, a przede wszystkim pozbawioną żółci i nieodstręczającą od miłosierdzia.

Komitet wystawowy w krótkim czasie zrobił co mógł, według sił swoich i środków, pracował w najlepszej wierze, ożywiony dobremi chęciami otarcia łez niedoli, a nie jak p. M. utrzymuje, w celu żartowania z miłosiernej publiczności.

Żałujemy, co prawda, żeśmy p. M. nie zaprosili na jednego z „ojców wystawy”, byłby bowiem nie tylko wydał wymarzony katalog, ale w swem miłosierdziu zapewne i postarał się o potrzebny na to zasiłek.

Z poważaniem

Komitet wystawy.

== Kasa zaliczkowo-wkładowa.

Z dniem wczorajszym zarząd kasy zaliczkowo-wkładowej urzędników kolei nadwiślańskiej zamknął rachunki za półrocze sprawozdawcze, t. j. od dnia 1-go października 1886-go r.

Dnia 15-go b. m. w sali zarządu kolei nadwiślańskiej odbędzie się ogólne zebranie członków kasy, celem zatwierdzenia sprawozdania oraz budżetu wydatków na półrocze następne.

== Podziemne miasto.

Rozbierane przy ul. Senatorskiej domy dla otwarcia przedłużenia Miodowej dziwne i nadspodziewane odkryły zabytki.

I od strony Krakowskiego-Przedmieścia, kopiąc i burząc fundamenta dla wyrównania poziomu ulicy, znaleziono dalszy ciąg pierwotnego odkrycia.

Mamy przed oczyma podziemne miasto...

A jest to coś w rodzaju starożytnego Herkulanum, Pompei, z tą różnicą, że tutaj nie wulkaniczna lava ale czas sam i następujące po sobie warstwy ludzi zatarły na czas jakiś zabytki przeszłości.

A jest tego podostatkiem.

Przedewszystkiem zaznaczamy rozmiary miasta owego, a przynajmniej jego zakątka, jaki przyjdzie pod badawcze studja rzeczoznawców.

Rozciąga się ono od zaułka domu, w którym mieściła się restauracja „pod gwiazdą”, aż do Krakowskiego-Przedmieścia, gdzie niknie pod fundamentami domu przechodniego Roeslerów.

Istotnie poważne rozmiary odkrytych wykopalisk dadzą z pewnością badaczom starożytnej historii miasta naszego szerokie pole nowej zupełnie działalności.

Liczne koła specjalistów zainteresowały się też bardzo nowem odkryciem i od dziś rozpoczęte zostały roboty w celu zabezpieczenia domów sąsiednich.

Iluż tu potrzeba będzie starań i ostrożności, jakich skarbów wiedzy historycznej i antropologicznej spodziewać się można, jeśli tak ważną sprawą zajmą się istotnie specjaliści we właściwych sobie działach!

Szczegółami w miarę postępu robót dzielić się nie omieszkamy z naszymi czytelnikami.

== Z Muzeum pszczelniczego.

Z powodu nadchodzących świąt wielkanocnych wykłady praktyczne ogrodnictwa i pszczelnictwa przerwane zostały na dni czternaście, tj. od d. 6-go do 20-go b. m.

Bieżący kurs letni zwiększony zostaje, gdyż obok pszczelnictwa, ogrodnictwa i jedwabnictwa, liczne grono uczennic Muzeum obznajmiać się będzie z wyrobem napojów z miodu i owoców, jak również z urządzaniem wszelkiego rodzaju konserwów i konfitur.

Suszarnia do owoców funkcjonować będzie na Koszykach, gdyż miejscowy ogród dostarcza znaczną ilość różnych owoców.

== Rezultat walki.

W dniu wczorajszym w arenie cyrku Schumana rozegrał się ostatni akt walki między Herkulesem Clair'em a zapaśnikiem jego Władysławem Gumińskim, oficjalistą pocztowym.

Walka wczorajsza miała być decydującą, a w razie wygranej G. otrzymałby znaczną nagrodę pieniężną.

Stało się jednak inaczej.

Gumiński równy siłą, choć nie tak jak przeciwnik jego wyćwiczony i zręczny, stanowiący murem na arenie, wobec widocznego ze strony urzędowego siłacza wysiłków i drobnych, nie dających się dostrzedz podstępów, nie dał się opanować.

Przeciwnicy czterokroć przyskakiwali do siebie i po czterokroć walka była nierozstrzygniętą, aż wreszcie Herkules, widząc, iż nie podola zadaniu, dalszej walki zaprzestał.

Gumiński opuścił arenę wśród frenetycznych oklasków publiczności.

== Cukiernictwo i sztuka.

Tutejsi cukiernicy wyrobom swoim starają się nadawać formy artystyczne, według modeli wykonywanych przez artystów-rzeźbiarzy.

Pomiędzy innymi zostały odlane przez kilku fabrykantów słodczy grupy z czekolady „Wydalonych” K. Marczewskiego, „Poloneza” i „Mazura” Kurzawy i t. d.

Jeden z cukierników posunął się jeszcze dalej, zamówił bowiem u pewnego rzeźbiarza cztery kompozycje za rs. 450.

== Kolonje wakacyjne.

Wiosna kalendarzowa trwa od paru tygodni, rzeczywista zaś jest bliska, nie więc dziwnego, iż tu i owdzie tworzą się już projekta wyjazdu *extra muros*.

Grono osób, zajmujących się od kilku lat organizacją kolonij wakacyjnych dla biednych słabowitych dzieci, zawezwasa czyni już starania w tym kierunku.

Jest zamiar, o ile naturalnie środki pozwolą, zwiększyć w tym roku liczbę kolonij i tak je zorganizować, aby korzystać z nich mógł liczniejszy zastęp dzieci niż lat poprzednich.

== Wezwanie.

Otrzymujemy wiadomość, iż projekt otworzenia parafii w Czerniakowie spełznął na niezem, ponieważ podanie, uczynione przez okolicznych mieszkańców, zostało przez władzę odrzucone.

Ponieważ wiele osób złożyło przed dwoma laty ne

ten cel składki, przeto iniektorowie projektu wzywają interesowanych za naszym pośrednictwem po odbiór wniesionych pieniędzy.

Zgłaszać się należy do właściciela kolonji w Sielcach, p. Józefa Wardeckiego, mieszkającego obok kancelarii gminnej.

Po upływie miesiąca od daty dzisiejszej, pieniądze nieodebrane otrzymają przeznaczenie na budowę kościoła na Pradze, lub św. Aleksandra w Warszawie, o czym we właściwym czasie będzie uczynione stosowne ogłoszenie.

== Dowóz owsa.

Większe partie owsa w wyborowych gatunkach przychodzą obecnie do naszego miasta z dalszych gubernij Cesarstwa.

Miejscowe zbiory nie wystarczają, od kilku wiec lat okazuje się z początkiem wiosny potrzeba posiłkowania się przywożonym ziarnem.

Zwracamy na to uwagę naszych rolników.

== Strzelanie do gołębi.

Tutejsi zwolennicy celnych strzałów postanowili z nastąpieniem odpowiedniej pory wprowadzić perjo-dyczny popis strzelania do gołębi.

Zabawa ta, już poprzednio uprawiana przez inne grono, ma się odbywać na Czystem, przyczem naj-celniejsze strzały będą wynagradzane stosownymi przedmiotami.

== Wynajem krzesel.

Pewien tutejszy przedsiębiorca nosi się z zamiarem wzniesienia wynajmu krzesel w ogrodach publicznych.

Jest to do pewnego stopnia ryzyko, z uwagi, iż drojekt ten raz już upadł na naszym bruku dla braku klienteli.

== Powrót z Kalifornji.

W dniu wczorajszym przybył do Warszawy Izrael Baumleben, który przed dziesięcioma laty udał się do Kalifornji, celem spróbowania szczęścia w miejscowych kopalniach złota.

B., opuszczając kraj, posiadał 15,000 rs. majątku, który całkowicie stracił na niepomysłnych operacjach za Atlantykiem.

Zupełnie pozbawiony środków utrzymania, wychodząca przez dwa lata pracował jako zwyczajny robotnik i za zaoszczędzone pieniądze odbył podróż powrotną.

Wszędzie dobrze gdzie nas nie ma...

== Z Wisły.

Obawa powodzi tym razem na szczęście okazała się płonną.

Prąd wody uspokoił się, piana spłynęła zupełnie, a woda szybko opada.

Właściciele statków nabierają otuchy.

Obecnie ruch na Wiśle znacznie się ożywił.

Stan wody w chwili obecnej wynosi stóp 9 cali 5.

== Zabawny motyw.

W tych dniach w sądzie pokoju XI-go oddziału została osądzoną oryginalna sprawa.

Właściciel domu p. S., wystąpił z akcją przeciw lokatorowi p. D., z żądaniem rozwiązania kontraktu mieszkalnego.

Powód mieszka przez ścianę z państwem D. i dość cienka ściana odgranicza pokoje sypialne.

Przed kilku dniami państwu D., młodym małżonkiem, urodził się syn.

Gospodarz i zarazem sąsiad p. S., człowiek nerwowo, nie może słuchać kwilenia niemowlęcia, zażądał więc, aby państwo D. zmienili sypialnię.

Oburzony żądaniem lokatora, oznajmił, iż p. S. łatwiej to uczyni.

Wówczas gospodarz domagał się rozwiązania kontraktu od kwartału, lecz p. D. odmówił, a ztąd akcja sądowa.

Powód w skardze swej, żądającej rozwiązania kontraktu najmu przed terminem, motywuje swą akcją tem, iż z zasady wypuszcza lokale w kamienicy tylko małżonkom bezdzietnym, przybycie więc potomka państwu D. jest dostatecznym powodem do rozwiązania umowy.

Sędzia pokoju inaczej się zapatrywał na tę sprawę i, pozostawiając skargę p. S. bez skutku, skazał go nadto na 18 rs. kosztów sądowych.

Niezadowolony z wyroku p. S. apeluje do zjazdu sędziów pokoju.

== Wybuch w piecu.

W dniu wczorajszym na ulicy Długiej pod nrem 22-im, w mieszkaniu Anny Waligórskiej nastąpiła eksplozja węgla kamiennego.

W chwili gdy Waligórska dokładała węgla do pieca, w którym przedtem rozpalita ogień, dał się słyszeć głośny huk.

Piec z powodu eksplozji rozpadł się, a Waligórska została mocno poparzona.

Biedną kobietę w stanie bezprzytomnym odwieziono do szpitala Dzieciątka Jezus.

== Nagła śmierć.

W dniu wczorajszym na Krakowskim-Przedmieściu pod nrem 31-ym, zmarł nagle właściciel domu Józef Targowski.

Przyczyna śmierci nie jest wiadomą.

Zwłoki zostały zabezpieczone celem wyprowadzenia śledztwa sądowego.

+ Z powodu małego ruchu osobowego na kolei iwangrodzko-dąbrowskiej, z nadchodzącym nowym rozkładem, liczba pociągów osobowych na całej linii ma być zredukowaną do możliwego *minimum*.

+ Stacja meteorologiczna.

Zarządzający stacją meteorologiczną w Łodzi, dyrektor kolei fabryczno-łódzkiej p. Nalepiński, energicznie krząta się około postawienia tej stacji na jak-najlepszej stopie.

Z jego inicjatywy zaprowadza się tamże obecnie dokładny wiatromierz, którego dotąd żadna z stacyj prowincjonalnych, będących w związku z warszawskim biurem meteorologicznym, nie posiada.

Pan N. nosi się też z zamiarem zaprowadzenia jeszcze innych narzędzi meteorologicznych, według wskazówek delegata stacji centralnej, p. Cierniewskiego.

+ Ze stosunków rolnych.

Z okolic Kamieńca Podolskiego donoszą nam co następuje:

„Co na drzewo w Prusach wpłynęło u nas na znaczne obniżenie cen, a jednocześnie na zmniejszenie eksploatacji lasów.

Kupecy drzewni, którzy pośpieszyli się z zakupami, ponieśli znaczne straty, do bankrutw jednak nie doszło; obywatele zagmatwani w interesach odczuwają również tę zniżkę, w sprzedaży bowiem lasu szukali ratunku.

Pogoda wiosenna dobrze rokuje nadzieje rolnikowi, brak zboża odczuwa się ogólnie, w niejednej zaś chacie włościańskiej nie ma ziarna na wiosenne zasiewy.

Wpływa to na ograniczenie pijaństwa.“

+ Towarzystwo rolnicze w Mińsku.

Z Mińska gubernjalnego otrzymujemy następującą korespondencję o odbytem w dniach 14-ym i 15-ym marca ogólnem zgrupowaniu członków mińskiego Towarzystwa rolniczego oraz egzystującej przy takowym sekcji gorzelniczej.

„Ze sprawozdania, przedstawionego na ogólnem zebraniu, dowiadujemy się, iż Towarzystwo mińskie miało w r. 1886-ym dochodu ogółem 2,927 rs.; ponieważ zaś rozchód za ten sam okres czasu wynosi 1,774 rs., remanent zatem stanowiłby 1,153 rs.

Remanent jednak powyższy jest tylko pozorny, gdyż Towarzystwo posiada dług 1,361 rs. za narzędzia rolnicze i 520 rs. za nieuregulowane jeszcze koszty wystawy z 1883-go r., co w zestawieniu z poprzednimi cyframi daje deficyt około 700 rs.

Jednocześnie dowiadujemy się ze sprawozdania, iż suma zaległych składek przedstawia poważną cyfrę 1,200 rubli; gdyby więc członkowie poczuli się w obowiązku do spłacania tego długu honorowego, Towarzystwo nie tylko byłoby w możności pokryć deficyt, lecz otrzymałoby istotną przewyżkę 500 rs.

Nie wątpimy też, iż tak się stanie, a poważna liczba 200 członków Towarzystwa daje rękojmię trwałości instytucji.“

+ Z plantów nowych kolei.

W tych dniach rozpoczęte zostały w dalszym ciągu roboty około budowy dwóch bocznych linii kolei iwangrodzko-dąbrowskiej, łączących też odnogę z kolejami austriacką i pruską.

Ogólny stan tych robót przedstawia się jak następuje:

Roboty ziemne wykończone są na przestrzeni 17-tu wiorst, dalsze zaś, przy pomocy dwóch pociągów gospodarczych, prowadzą się w kilku miejscach.

Na stacji Granica wszystkie budynki stoją pod dachem; w Sosnowcu zaś dworzec, skutkiem późnego wywłaszczenia gruntów, dopiero ma gotowe fundamenty.

Inne budynki, jak budki dróżnicze i koszary drogowe, prawie wszystkie są już pod dachem.

Z liczby 13-tu mostów, cztery nie mają jeszcze gotowych przyczółków, dziewięć zostało zupełnie wykończonych, na największym zaś, na rzece Przemszy, przyczółki wykończono i niebawem rozpocznie się montowanie konstrukcji żelaznych, do czego obecnie ustawiają rusztowanie i gromadzą materiał.

W ogóle roboty na wszystkich punktach w ciągu lata prowadzone być mają z takim pośpiechem, ażeby obie linje na całej przestrzeni od Strzemieszyc do Granicy i Sosnowca, w zupełności wykończonemi były z początkiem października, w którym to miesiącu nastąpi oddanie bocznie do użytku publiczniego.

+ Z porządków miejskich.

W Będzinie, jak donosi *Tydz.*, urządzony zostanie niebawem nowy wielki rynek.

W tym celu władza zakupiła odpowiednią przestrzeń gruntu, równoległą z plantem kolei.

Wiele już osób ponabywało place przy projektowanym rynku i zamierza wkrótce budować domy.

Dotychczasowy rynek zamieniony zostanie na ogród publiczny.

+ Obec kapitały.

Z Krzemienia donoszą, iż niedawno zorganizowane towarzystwo belgijskie zamierza wkrótce przystąpić do eksploatacji na wydzierżawionych gruntach miejskich lignitu, żelaza, wapna i węgla kamiennego.

Towarzystwo wspomniane zobowiązało się również połączyć Krzemieniec z linią kolei południowo-wschodnich.

+ Wyjazd na wschód.

W tych dniach wyjeżdża z Łodzi p. T. na Kaukaz, do Turkiestanu, Buehary, Chiwy, Merwu i t. d. Pan T. w charakterze ajenta jednej z fabryk łódzkich ma zbadać na miejscu stosunki handlowe.

+ Układy o serwituty.

Donoszą nam, iż w lubelskiem ostatnimi czasy znów załatwiono pomyślnie kilka spraw służebnościowych.

Do takich należy ugoda, zawarta pomiędzy właścicielem dóbr Dęblin a osadą Bobrowniki, w powiecie nowo-aleksandryjskim, skutkiem której właściciele otrzymali około 500 morgów lasu i pastwiska.

+ Zima.

Z Mohylewa podolskiego donoszą nam, iż w okolicy tamtejszej w najlepsze panuje zima.

Pola pokryte grubą warstwą śniegu.

W nocy parustopniowe przymrozki, w południe lekka odwilż.

+ Zaczadzenie w wagonie.

W tych dniach pomiędzy Pskowem a Wilnem w wagonie klasy III-iej zagorzało z powodu nadmierne-go przepalenia żelaznego piecyka aż 10 osób.

Między dotkniętymi wypadkiem znajdowała się pani Karolina Osiańska z 8-letnim synkiem, żona tu-tejszego mieszkańca.

Pan O. otrzymał telegram, iż synek umarł, a życiu żony grozi niebezpieczeństwo.

Biedny ojciec i mąż bezzwłocznie z Warszawy wyjechał.

Z SĄDÓW.

Z powodu podpisu.

Podania i skargi sądowe, jak wiadomo, pisane są zawsze w języku rosyjskim, bez względu na to, czy pochodzą od osób w kraju zamieszkałych, czy też od cudzoziemców. Przepis powyższy nie mógł być naturalnie rozciągnięty na podpisy, które interesowani robić muszą własnoręcznie i wyręczyć się nikim nie mogą, a częstokroć w obec nieznajomości języka urzędowego nie mogliby się podpisać.

Ustawa post. cyw. przewidziała ten wypadek i w art. 261 stanowi, że podpisy cudzoziemców mogą być robione w językach obcych, byleby były przetłumaczone na język rosyjski i zaświadczone przez tłumacza przysięgłego lub kogokolwiek z urzędników czy też osób prywatnych, sądowi znanych i język właściwy posiadających.

W ten sposób trudność usunięta została, gdyż interesowani zawsze mogą znaleźć kogoś znajomego język urzędowy, któryby ich podpis zaświadczył. Pomimo wyrażenia „języki obce”, nie ulega wątpliwości, że język miejscowy stoi pod tym względem na równi z obcymi.

Innego zdania był dr. Julian Weinberg, występujący w charakterze pozwanego przed sądem handlowym. Przeciwno wyrokowi zaoczemu, zasądzającemu od niego 300 rs. na rzecz Jana Janowskiego, dr. Weinberg założył opozycję, którą podpisał po polsku.

Prezes sądu handlowego, uważając opozycję za niepodpisaną, na mocy przytoczonego wyżej art. 261 ust. post. cyw. skargę mu zwrócił.

W skardze incydentalnej na decyzję prezesa (nb. podpisanej znów po polsku), dr. Weinberg tłumaczy rzecz dość dowcipnie, jakkolwiek nie bez pewnej dozy sofistyki. Zdaniem jego art. 261 dotyczy się tylko obco krajowców, a nie mieszkańców tutejszych, języków cudzoziemskich, a nie polskiego. Tłumaczenia mogą dokonać ktokolwiek z urzędników, poczynając od rejestratora, przyjmującego podania, a skończywszy na sędziach, którym również język miejscowy obcym nie jest.

Podpis musi być własnoręcznym i wyręczać się tu nikim nie można. Nieprzyjęcie podobnego podpisu równa się pozbawieniu możliwości obrony, podczas gdy przyjęcie skargi bynajmniej nie szkodzi wymiarowi sprawiedliwości. Wreszcie odrzucenie skargi przez prezesa sądu handlowego nie było uzasadnionem w obec tego, że prawo w art. 266 wskazuje ściśle wypadki, kiedy takie odrzucenie może mieć miejsce i nie wymienia wcale wypadku tego rodzaju, jak podpis w obcym języku.

Iżba sądowa, nie podzielając wywodów dra Weinberga, skargę jego pozostawiła bez rozpatrzenia. E. W.

WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE.

Dlaczego cukier w kawalkach jest słodszy od cukru tłuczonego.

Zjawisko to, które w praktyce daje się tak łatwo skonstruować, w teorji nie znajduje dotąd dokładnego wyjaśnienia. Kawatek cukru skryształizowanego, utłuczonego w miedzianym naczyniu i rozpuszczonego w wodzie, daje jej mniej słodyczy, aniżeli ten sam kawatek rozpuszczony w niej w całości. Spotrzymanie to zrobił kiedyś Napoleon I-szy i otrzymał od Laplace'a następujące wyjaśnienie: „Ciepłik, wywią-

